

Sajerc" izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
stro-Ogrsko: za celo
leto 3 krone, za pol in
tudi leta razmerno;
za Nemčijo stane za
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnina z ozi-
rom na visokost pošt-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
sevilke se prodajajo po
6 vin.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje stev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 24.

V Ptuj v nedeljo dne 14. junija 1908.

IX. letnik.

Ob priliki

60 letnice našega cesarja

se priredi dne 18. junija 1908 ob 4 uri popoldne
veliko ljudsko

tombolo v Ptuj.

v mestnem parku.

Mnogo dobitkov. Dobre pijače in jedila. Postav-
ljeno bodejo barake.

Dobiček se porabi v dobrotelne namene.

Strup in bodalo!

(Boji v zgor. radgonskem okraju.)

Pošteni nasprotniki se borijo vedno s po-
štenim orodjem. Ali kaj naj reče človek, ako se
nastopa proti njemu iz političnega sovraštva s
strupom in bodalom? Prvaštvo se je že davno
odvadlo poštenega orožja. Lž in obrekovanje,
krivo pričanje in vohunstvo, to so tej gospodi
sredstva za dos-go cilja...

Te dni se je končala dolgotrajna borba, ki
jo je moral voditi naš Franc Wratschko proti
zgornjo-radgonski prvaški gospodi, katera hoče
zdaj višek podlosti doseči. Duša tej zg.
radgonski prvaški skupini sta Kunca, župnik,
katoliški župnik Kunca in Zemljič, dopisun „na-
rodne stranke“, podrepanik celjskih dohtarjev. Ta
boj proti Wratschku je zdaj končan in sicer s
popolno zmago Wratschkovo ter s porazom
prvaške klike.

Cela zadeva je tako značilna, da jo moramo
natančneje razjasniti. Gre se v prvi vrsti za
osebo g. Franca Wratschko, kajti prvaki mislijo,
da bodejo napredno stvar premagali, ako pre-

magajo z blatom in strupom njenega predsta-
vitelja Wratschka. Kdo je Franc Wratschko?
Tega ni treba vprašati, kajti razvitek zgornjo-
radgonskega okraja je tesno vezan s tem ime-
nom. Že pred sivimi lasmi tega kmeta, ki so
osiveli v delu za ljudstvo, bi morali imeti na-
sprotniki respekt. Wratschko je že 27 let ob-
činski predstavnik v Orehovcih, je bil 17 let
okrajni načelnik, je že 14 let načelnik cerkveno-
konkurenčnega odbora, 15 let ustanovitelj in
hauptman prostovoljne požarne brambe v Ore-
hovcih, 6 let ustanovitelj in načelnik Reiffaisen-
blagajne v Zgornji Radgoni, načelnik bikorejske
zadruga, drugi načelnik komisije za ogledovanje
živine za okraje Zg. Radgona, Radgona in Om-
rek itd. Malo mož je na Stajerskem, ki bi užil
toliko zaupanje in izvršil toliko gospodar-
skega dela v teku desetletij kakor Franc
Wratschko.

Kdo najde le trohico sramota ali nepošte-
nosti na tem imenu? Nikdo ne! Ali ono napako
ima Wratschko. On ne sodeluje pri narodnostni
gonji političnih farjev in prvaških dohtarjev. On
je zavzet za narodni mir, za sponziranje med
stajerskimi narodoma in za gospodarsko delo. In
zato ga sovražijo prvaštvo. Zato pelje zahrbtni,
podli boj proti temu možu. Že pred 9 leti so
prvaki naznanili Wratschka po krivem sodišču.
Tokrat je bil Wratschko najprej na 3 mesece
ječe obsojen, v drugi instanci pa popolnoma
oproščen. Dokazalo se je, da je bilo dotično na-
znanilo le podlo prvaško obrekovanje. Pred 6
leti se je to lumparijo ponovilo. Neki prvaški
Seršen je takrat trdil, da ga je Wratschko najel,
da naj nekega klerikalca ustrelji. Sodnija je
dognala, da je to le podlo obrekovanje in Seršen
je romal 4 mesece v ječo.

Prišlo so zadnje ukrajne volitve. In tretjič
so ponovili prvaki svojo lopovščino! Neki Vebe-
rič je trdil, da mu je ponujal Wratschko med
4 očmi 100 kron, da glasuje napredno. Raz-

prava se je vršila 15. novembra in je bil
Wratschko na Veberičevo izpoved obsojen na 5
dni zapora. Proti tej obsodbi se je pritožil
na najvišje sodišče. To sodišče je prvo razsodbo
razveljavilo in oddala celo zadevo zopet mari-
borski sodnji. Najvišje sodišče je namreč izja-
vilo, da se izpovedi Veberiča ne more ver-
jeti. Hotelo se je Wratschka v političnem živ-
ljenju nemogočega napraviti. Veberič sam je dejal
svoj čas priči Slaviču: „Zdaj se bomo mašče-
vali proti Wratschku, naznanilo je že narejeno“.
Šlo se je torej za maščevanje! Po pričah se je
tudi dogualo, da je Veberič strupeni sovražnik
Wratschka. Sicer je pa tudi sodnija dognala, da
se je 15. julija Wratschku to očitalo, kar je
po zlagani ovadbi baje — 20. julija storil! Ali
ni to dokaz, da so prvaki lagali in hoteli z lažjo
umazati Wratschka? Posrečilo se jim to ni! Pri
drugi razpravi v Mariboru dne 5. t. m. je bil
Wratschko popolnoma oproščen.

Istotako kakor Wratschku godilo se je tudi
obč. predstojniku g. Francu Koller. Očitano se mu
je, da je hotel nekega volilca podkupiti. Pri prvi
razpravi je bil Koller tudi na 3 dni zapora ob-
sojen. Drignil je z Wratschkom ničlošno pri-
tožbo na najvišje sodišče, ki je prvo obsodbo
tudi razveljavilo. Pri drugi razpravi se je sledeče
dognalo: Lž o podkupovanju volilcev je spravi-
l neki Kegelj v svet. Pred glavno razpravo ga je
g. Koller atreg prijel, da ga bode zaradi krive
priisege tožil, ako ne preklče svoje laži. Zdaj
se je prvaški Kegelj vstrašil. Rekel je, da sta
ga dva gospoda silila k ovadbi. Kdo sta ta dva
čedna gospoda? Kegelj je tudi jokal kot
tepeni pes in je prosil za milost. Mirno se je
pustil očitati, da je krivoprišček. Na podlagi
tega je bil Koller, ki je že 22 let obč. pred-
stojnik, pri drugi razpravi popolnoma
oproščen.

Za naša prijatelja Wratschko in Koller je
stvar dognana. Prišla sta iz tega podlega boja

Pri „grobian-birtu“.

Kdor se ne zna
smejati, naj se pusti
pokopati...

I.

Moja povest se godi nekje v tuji deželi,
daleč, daleč od Afrike. Nikdo od nas ne pozna
teh ljudi... Torej čujte, čitatelji!

„Grobian-birt“ v tej tuji deželi ni slab člo-
vek, Bog obvari! Prava korenina je, kakor za-
more zrasti le na vinogradniškem laporju. Postava
mu je dolga in suha, — ko bi se ovil okoli vi-
nogradniškega kola, podoben bi bil trti; samo
tega ne vem, je-li bi bila to amerikanka ali pa
samo „izabela“. In roke ima naš Jurij, — vrag
me vzemi, teh rok bi se ne sramoval niti afri-
čanski lev! Kamor te roke udarijo, tam ne raste
sedem let več trave in kogar primejo te roke
za vrat, ta nima več časa moliti zadnji očenaš...
Sicer pa brez šale: klobuk doli pred našim
„grobian-birtom“! Fraka še ni nikdar nosil na
svojih plečah, ki so tako suhe, kakor svinjske
reberce pri mestnih mesarjih. Ali srce ima brez
madeža in to je več vredno kot vse drugo. Ne-
otesan je kakor kakšni korporal pri „krompirjev-

cih“, ali hvala Bogu — neotesan je proti vsa-
kemu, najsibode potem gospod ali kmet, revež
ali bogatin. In kar govori, to je pribita resnica.
Klobuk doli pred Jurekom! Latinske kuhinje ne
pozna, — njegovo vino pa je tako, da niti staro-
testamentski pijanec Noah ni boljsega pil. Po-
štena kapljica! Vina se sicer pri krčmarjih ne
sme hvaliti, kajti drugače ima drugi dan vodnjak
preveč opraviti. Ali kar je res, je res! Jurjevo
vino nima primere, to je v ino in ne kakšna
presneta brozga vode in kemikalij, kakor jo pi-
jemo semtertja po domovini...

Torej dosti! Pošteni oštarjaš in poštena
kapljica, — srce, kaj si želiš še več? Vsako do-
polnne pred kosilom pridemo k „grobian-birtu“
na glažek vinčka. Privoščimo si tudi „zoločtangl“
in hitro mine med dobrimi in slabimi šalami
ura zajutрка. Okoli stiro-voglate mize se zbi-
ramo. Ta pride debeli žnidar Kum, ki pač ne
potrebuje „peglezna“, da bi ga vihar odnesel.
Mož je nabit kot kanon in njegov trebuh je
pravi „britof“ za piščance. Potem pristopi mali
ključarski mojster, ki se nikdar noče jeziti, niti
za petdeset krofov ne. Naj sije sonce ali naj
dežuje, on se smeji. Naj ima dela čez glavo ali
pa naj bode brez dela, on se smeji. Naj izgubi

ali dobi pri kartanju, on se smeji. Ja, ako sto-
jijo pri kartanju okoli njega nadležni „kibici“,
potem ti bode še nalašč slabo igral, samo da se
„kibici“ jezijo. Tudi pride neki „polbizar“,
katerega jezicek je precej dolg, — trikrat se da
oviti okoli Jurjeve hše. Tho prikaša tudi
„drakaler“, pravi fant iz fare, ki zna teči kakor
poljski zajec; mož ima malo „krofa“, zato poje
izvrstno in pije tudi izvrstno. Pa tudi Miha
pride semtertja. Miha je šofar; okoli telesa
meri 3 metre in ko bi se ga napolnilo s plinom,
bi bil podoben „luft balonu“. Tudi on je dvakrat
„hier“ vpil, ko je Bog jezike delil.

In tako jih pride še mnogo, med njimi
tudi jaz, ki sem najponižnejši človek na svetu.
Sicer povem semtertja tudi kako precej debelo,
ali v splošnem sem raje tih in podložen sta-
rejšim.

Z veselim smehom sedmo skupaj in si pri-
povedujemo šale. Povedal vam bod-m nekaj teh
šal prihodnjic. Kmalu zapoje potem ura, —
„Mahlzeit“ se sliši na vse strani, — natakarcica
prinese krčmarju kosilo in mi jo odrinemo proti
domu, da nas ošteje ljubaznija ženka, ker je
župa že hladna...

(Prihodnjič naprej.)